

INFINITIVO CONXUGADO

Tamén denominado infinitivo persoal ou flexionado, esta forma verbal representa unha das principais peculiaridades do sistema lingüístico galego-portugués e só se ten rexistrado no napolitano do século XV e no húngaro. Fórmase engadíndolle ao infinitivo impersoal as seguintes desinencias.

ANDAR	BEBER	PARTIR
andar	beber	partir
andares	beberes	partires
andar	beber	partir
andarmos	bebermos	partirmos
andardes	beberdes	partirdes
andaren	beberen	partiren

É UN INVENTO MODERNO?

É unha característica case única do galego e do portugués e un fenómeno amplamente documentado entre os séculos XIII e XVI, para alén de citas de gramáticos de finais do XIX e principios do XX onde se fala del.

CANDO HAI QUE EMPREGALO?

É OBRIGATORIO:

- 1- Con suxeito expreso distinto do verbo principal.

Chegardes vós á casa e os rapaces reloucaren de ledicia, foi todo un.

(O suxeito de *chegar* é *vós* e o suxeito de *reloucar* é “os rapaces”; o verbo principal “foi” naturalmente ten outro suxeito.)

- 2- Cando o suxeito do infinitivo non está expreso, pero tratamos de evitar ambigüidades.

Convén saírmos antes que se faga de noite.

(Empregamos *saírmos* para indicar que o suxeito é “nós”.)

OPTATIVO:

- 1- Cando vai precedido de preposición, sobre todo en comezo de frase.

Para falardes do asunto, sentade e acougade.

(Para falar vós do asunto).

- 2- En 3ª persoa do plural, cun certo valor impersoal.

Acabaren cos incendios nun ano, non é labor doado.

NON É POSIBLE O SEU USO:

- 1- Cando o infinitivo ten o mesmo suxeito que o verbo de que depende e ambos van seguidos.

Trataron de capturar o ladrón de xoías.

- 2- Infinitivo que forma parte dunha perífrase.

Hai que gañar o concurso a toda costa.

- 3- Infinitivo con valor imperativo.

Coller as vosas cousas e marchar axiña.

- 4- Infinitivo en proverbios e frases feitas.

Cantar e comer non pode ser.

- 5- Cando vai rexido por un verbo modal (querer, poder, deber)

Queredes repartir o papel?

- 6- Infinitivo dependente de verbos causativos (mandar, deixar, facer, permitir...) ou de verbos de sentido (oír, ver, sentir...).

Sentímolos chegar á hora que lles dixeras.

• **Enche os ocos co infinitivo conxugado que cumpra:**

1. Xa vai sendo hora de _____ (rematar, ti).
2. Será mellor _____ (ir, nós) axiña para dentro, parece que quere chover.
3. Trouxen estas flores para _____ (facer, nós) un ramo.
4. Ao _____ (saír, vós) do traballo, agardade por min.
5. Vinte ao _____ (saír, nós) da piscina.
6. Ao _____ (calar, nós), os rapaces botaron a rir.
7. Ao _____ (chegar, nós), os rapaces botaron a rir.
8. De _____ (seguir, vós) así, non vos falarei.
9. _____ (render, nos) nunca é boa solución.
10. O pavillón é moi pequeno para _____ (caber, eles) tantos espectadores.

• **Enche os ocos coas formas correspondentes do infinitivo persoal:**

1. Para chegar (nós) _____ a tempo, cómpre bulir _____.
2. Despois de saír (vós) _____, fechade a porta.
3. Ao pendurar (ti) _____ o xamón, rompiches a cadeira.
4. Comprou coche para chegar (el) _____ antes ao traballo.
5. Enfadeime con eles por falar (eles) _____ mal de min.
6. Tireille unha foto para ter (eu) _____ unha lembranza del.
7. Non pode haber dificultades para usar (nós) _____ o galego sempre.
8. Non poñas tantas dificultades para me emprestar (ti) _____ o libro.
9. Non é tan difícil gañar (eles) _____ a partida.
10. Sen comprar (vós) _____ fariña, non poderedes facer o pan.
11. Ao recoller (ela) _____ os cinzeiros, rompeu un.
12. Rebaixáronlles o soldo por faltar (eles) _____ moito ao traballo.
13. Non se dan posto de acordo para facer (elas) _____ unha folga polo convenio.
14. Xa vai sendo hora de rematar (vós) _____ os exercicios.
15. Non paga a pena ir (ti) _____ andando ata o centro.
16. Sería máis custoso poñer (vós) _____ a banda ancha.

17. De sabelo (nós) _____ xa non estaríamos alí.
18. Por andar (eu) _____ de esmorga decote, estraguei o fígado.
19. Sen darlle (vós) _____ propina, non conseguiredes un bo asunto.
20. Tiveron que viaxar dous días con motivo de entregarche (eles) _____ o premio do concurso
21. Con andar (ti) _____ a facer subornos, pouca sona vas coller.
22. Para arranxarcho (nós) _____ hoxe, terás que deixalo aquí.
23. Recoñeceu ser (vós) _____ os primeiros en chegar (vós) _____ a Riazor.
24. Para poder (el) _____ falar, debe pedir a palabra primeiro.
25. Paciencia, que non é preciso pórnos (nós) _____ dese xeito.

- **Utiliza o infinitivo persoal sempre que sexa posíbel:**

1. Despois de chegar, puxémonos a conversar un anaco.
2. Por non estudar nada, vas levar un suspenso.
3. Ao morrer nácese outra vez.
4. Para chegar a esa conclusión cumpriría ver novas probas, e que nos puxésemos a traballar en serio.
5. De chegar a algo, non será polos esforzos que ti mesmo fas.
6. Ao decidir o futuro da empresa cometemos graves erros de apreciación comercial; ben nos debiamos decatar de que a realidade era outra, e pór os alicerces dunha sociedade competitiva nas novas tecnoloxía da información.
7. Sen realizar algunhas melloras na explotación nunca tiraredes grande rendibilidade; con facer a estabulación libre e uns silos máis amplos, xa poderíades producir a bo prezo na S.A.T. Os Parentes.
8. Decidimos facer unha longa viaxe aos Estados Unidos para ver o sitio onde caeron as Torres Xemelgas no 2001 e apreciar as belezaas da cidade, en caso de acharnos a gusto, prolongariamos a estadia.
9. Entre saír nós e chegar ti non pasou unha hora.
10. Perderon unha boa cantidade de diñeiro ao rexeitar o premio por diferenzas coa Xunta.

11. Gustaríanos moito poder participar nesa competición atlética, facilmente puidésemos chegar á final.
12. Por non estar na casa non che puidemos entregar os telegramas.
13. Xa ía sendo tempo de acabar a obra, aínda que, certamente, se che presentaron moitos problemas.
14. Tras exporlle a cuestión, decidimos actuar, dese o seu consentimento ou non.
15. Sempre vos repito esta frase: estar vós atentos é moi raro.
16. Non vos lembrades que a pouco de entrar comezou a orquestra a tocar e xa vos puxestes a bailar?
17. Con motivo de saír as listas de aprobados demos unha pequena festa.
18. Ao demostrarlles eu e máis ela que a solución non era esa, puxéronse furiosos, mais non tiveron outro remedio que darche a razón.
19. Ao chover, échense de lama as corredoiras.
20. De encontrar petróleo nas túas terras, converteraste nunha das máis ricas da aldea.
21. Iso é como confundir o touciño coa velocidade.
22. Non lle contes o segredo ata marchar.
23. Despois de reincorporarnos ao traballo teremos que revisar o feito polos substitutos.
24. Non estaría mal dedicarnos un pouco máis ás lecturas en galego, non só para pasar mellor o tempo, senón para adquirir coñecementos novos.
25. Xa albiscou algo diso ao saír todos xuntos da cafetería.
26. Escoitaron moitas felicitacións por ir tan ben conxuntados o martes de Entroido.
27. Prometeunos montóns e moreas por conseguir uns resultados tan satisfactorios.
28. Falásteslles de todo, desde integrarvos no seu grupo de afeccionados ata construír o desexado veleiro entre todos.
29. Ao sentar na cadeira, partícheslle unha pata.
30. Entre entregar as armas ou morrer coas botas postas, os soldados americanos escolleron o primeiro.
31. Con estes discursos non fas máis que aborrecernos.
32. Dedicábase a vixiar o inimigo desde a atalaia.
33. Con mercarche o negocio non che resolveremos a situación financeira.
34. De sabelo os enxeñeiros, pódenche retirar o permiso.
35. Antes que convocar eleccións, preferiron formar outra alianza de dereitas.
36. Todas foran afacéndose á súa presenza até acabar por acollelo coma un membro máis da familia, aínda que, iso si, sempre mirando de marcar ben as distancias.